

EDUCAREA PREȘCOLARILOR ÎN SPIRITUL OBICEIURILOR ȘI TRADIȚIILOR LOCALE

„În cultură nimic nu trebuie pierdut, totul trebuie transmis și reînnoit” spunea Constantin Noica. Să-i învățăm pe copii să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile în care s-au născut, să-i învățăm să iubească meleagurile natale, portul românesc și pe români. Să le sădim în suflet aceste elemente definitorii ale identității neamului românesc fără de care nu am mai putea ști de unde venim și cine suntem de fapt noi românii pe acest pământ. Să-i ajutam pe copii să înțeleagă imensitatea tezaurului nostru folcloric în care arta populară românească este o minunată oglindă în care se reflectă cu cea mai mare intensitate frumusețea României, istoria și mai ales sufletul neamului, a localității în care locuiesc.

Atunci când vine vorba de tradiții, obiceiuri și datini, activitatea desfășurată la grupă implică o gamă variată de modalități de promovare și păstrare a acestora, timp îndelungat, precum și materiale didactice demonstrative sau explicative variate. Se impune, pentru început, o prezentare a satului în care locuiesc. La nivelul vârstei preșcolare informația este cât mai simplu expusă pentru a putea fi asimilată de tână generație care pornește pe acest drum, dificil de multe ori, și anume cunoașterea și pregătirea pentru viață.

În calitate de educatoare suntem obligate să facem din creația noastră populară o carte de vizită cu care să batem la porțile cunoașterii și cu care vom fi primiți și apreciați fără îndoială oriunde în lume. În furtunile veacului, obiceiurile și tradițiile strămoșești au rămas neclintite păstrând valori autentice ale culturii populare tradiționale. Copiii se lasă îndrumați și pot fi modelați în așa fel încât pe fondul lor afectiv să se așeze elementele cunoașterii artistice care vor imprima gândirii lor anumite nuanțe, ce vor îmbogăți substanța viitoare activități individuale și sociale. Începând cu obiceiurile prilejuite de fiecare eveniment important din viața poporului, continuând cu frumoasele costume pe care le îmbracă în aceste împrejurări și terminând cu cântecele, dansurile și strigăturile nelipsite de la aceste datini, izvorul lor este nesecat pentru cel ce vrea să le cunoască și să le adune în mănunchi pentru a le dăruia din nou.

În activitățile la grupă facem cunoscute copiilor tradițiile strămoșești prin intermediul observărilor, lecturilor după imagini, convorbirilor dar și prin serbările pe care le desfășurăm cu copiii cu prilejul diferitelor sărbători. Șezătorile constituie un mijloc complex de educație, deoarece îi familiarizează pe copii cu unele elemente de folclor, contribuind astfel la dezvoltarea dragostei pentru tradițiile populare, le dezvoltă dragostea pentru frumos, pentru

armonie, le cultivă răbdarea, stăpânirea de sine, spiritual de echipă. Datinile și obiceiurile populare ne reprezintă și constituie o adevărată „valută” a țării noastre, apreciată în lume, fapt care determină dorința de a cunoaște frumusețea și naturalețea obiceiurilor, a folclorului autentic, a portului popular și a graiului local. De asemenea au rolul de cunoaștere de către copii a specificului zonei și a frumuseților din jur. Pentru a ști cine este, copilul trebuie să învețe cine au fost strămoșii săi, să-și cunoască rădăcinile adânc înfipte în satul românesc.

Un alt pas în promovarea tradițiilor locale a fost să delimităm în grădiniță un „colț folcloric”, pe care l-am amenajat împreună cu preșcolarii.

Bineînțeles că și activitățile extracurriculare joacă la rândul lor un rol important în încercarea noastră de a le cultiva copiilor sentimente pozitive față de bogățiile și frumusețile satului în care se dezvoltă și mai ales se formează ca individ, păstrător de tradiții și obiceiuri. Pentru a face cunoscute copiilor creațiile de artă, pe care locuitorii zonei noastre le-au realizat în decursul istoriei am fost cu copiii la muzee.

Pornind de la curiozitatea specifică vârstei, am căutat prin diverse activități derulate împreună cu diverși parteneri să stimulăm dorințele copiilor de a cunoaște tradițiile, datinile și obiceiurile populare din aceste locuri.

Sărbătorile de iarnă au însemnat posibilitatea largirii orizontului spiritual al copiilor precum și cultivarea receptivității și sensibilității, a trăirilor afective și emoționale prin prezentarea serbării de Crăciun, un alt aspect al cunoașterii tradițiilor și obiceiurilor de iarnă a însemnat colindatul pe la diverse instituții din comună, unde copiii au primit daruri.

Când bat la porțile sufletului Sfintele Sărbători, ne bucurăm împreună cu copiii de neasemuita frumusețe a datinilor strămoșești și scoatem din comoara inimii și din lada de zestre a neamului, tezaurul folcloric românesc: cântecul, jocul și costumele populare specifice sărbătorilor.

Costumele populare, cămașa și catrința, brăiele și opincile, cămașa și ițarii sunt primenite și pregătite pentru spectacolul mult așteptat. Atmosfera de sărbătoare din sala de festivități prin ornarea și decorarea cu elemente specifice sărbătorilor constituie un alt prilej de bucurie pentru copii, ei descoperind tradițiile și obiceiurile practicate în timpul sărbătorilor de iarnă, simt și prețuiesc frumusețea obiceiurilor și tradițiilor de Crăciun.

Astfel, pentru sărbătoarea "Învierea Domnului" alături de dansuri populare, copiii au mai pregătit colinde specifice Floriilor, rugăciuni, au încondeiat ouă pe care le-au oferit invitaților la serbare.

Cântecele populare întâlnite la toate serbările antrenează, tonifică și energizează gândirea, memoria, atenția, imaginația, creativitatea, spiritul de disciplină, prietenia. Dacă jocul și cântecul nu este trăit, nu poate pune în rezonanță corzile sufletești ale ființei umane.

Când priviți o serbare cu obiceiuri străvechi ale românilor, cu cântece și dansuri populare, gândiți-vă că priviți un moment, oglinda și sufletul acestui popor ce a considerat păstrarea tradiției o datorie și o onoare.

Cea mai mare bogăție a omenirii sunt copiii. Ar fi nedrept ca ei să nu cunoască istoria, tradițiile și obiceiurile locale. Acest lucru ar trebui să fie cel mai important deziderat în educarea lor. Trebuie să fim conștienți de tradițiile noastre, să apreciem frumusețea portului popular, a dansului și cântecului românesc, a meșteșugurilor tradiționale atât de mult apreciate și de străini.

Bibliografie:

Ion Apostol Popescu – „Studiu de folclor și arta populară”

Stanciu Stoian, Petre Alexandru – „Pedagogie și folclor”, E.D.P. București 1978

Revista "Învățământul preșcolar" 1-2, 2000

Simon Florea Marian, „Tradiții și obiceiuri din Bucovina”.